

WITTE DONDERDAG

Mijn Lichaam

Vaste gezangen uit: Kleine Barokmis van C. van Haperen

Openingslied: Het lied van het brood

Het brood in de aar - de ge - von - den,
het brood door_ han - den ge - maakt,
het brood van_ tra - nen en zor - gen,
dat brood dat naar men - sen_ smaakt.

Het brood van oorlog en vrede,
dat dagelijks eendere brood,
het vreemde brood van de liefde,
het stenen brood van de dood.

Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam, ons geld, ons goed,
het brood van ons samen leven,
die schamele overvloed.

Dat brood dat wij moeten eten
om niet verloren te gaan.
Wij delen het met elkander
ons hele mensenbestaan.

Gij deelt het met ons, zo deelt Gij
U zelf aan ons uit voorgoed,
een mens om nooit te vergeten,
een God van vlees en bloed.

Begroeting en inleiding

Schuldbelijdenis

A: Ik belijd voor de almachtige God, en voor u allen, dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten, door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Daarom smee ik de heilige Maria, altijd maagd, alle engelen en heiligen, en u broeders en zusters, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

P: Moge.....

A: Amen.

Heer, ontferm U

Heer, ontferm U

Christus, ontferm U

Heer, ontferm U

Gloria

Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft. Wij loven U. Wij prijzen en aanbidden U. Wij verheerlijken U en zeggen U dank voor uw grote heerlijkheid. Heer God, hemelse Koning, God, almachtige Vader; Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus; Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader; Gij, die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons. Gij, die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed. Gij, die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons. Want Gij alleen zijt de Heilige. Gij alleen de Heer, Gij alleen de Allerhoogste, Jezus Christus, met de heilige Geest in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

Gebed bij de opening van de Schrift

Eerste lezing: Exodus 12,1-8.11-14

In die dagen richtte de Heer het woord tot Mozes en Aäron in Egypte en sprak: 'Deze maand moet gij beschouwen als de beginmaand, als de eerste maand van het jaar. Maak aan heel de gemeenschap van Israël het volgende bekend: Op de tiende van deze maand moet ieder gezin een lam uitkiezen, ieder huis een lam. Als een gezin te klein is voor een lam, dan moeten ze, rekening houdend met het aantal personen, samen doen met hun naaste buurman. Bij het verdelen van het lam moet er rekening gehouden worden met ieders eetlust. Het lam moet gaaf zijn, van het mannelijk geslacht en éénjarig. Ge kunt er een schaap of een geit voor nemen. Ge moet de dieren vasthouden tot aan de veertiende van de maand. Dan moet heel de verzamelde gemeenschap van Israël ze slachten in de avondschemering. Vervolgens moet gij wat bloed nemen en dat uitstrijken over de beide deurposten en over de bovenbalk van de deur van alle huizen waar het lam gegeten wordt. In diezelfde nacht moet het vlees gegeten worden, op het vuur gebraden. Het moet gegeten worden met ongezuurd brood en bittere kruiden.

En dit is de wijze waarop gij het lam moet eten: uw lendenen omgord, uw voeten geschoeid en uw stok in de hand. Haastig moet ge het eten want het is pasen voor de Heer. Deze nacht zal Ik door Egypte gaan en alle eerstgeborenen van Egypte, zowel mensen als dieren zal Ik slaan. Aan alle goden van Egypte zal Ik het vonnis voltrekken. Maar het bloed aan de huizen zal een teken zijn dat gij daar woont. Als Ik het bloed aan uw huizen zie zal Ik u voorbijgaan. Geen vernietigende plaag zal u treffen als Ik Egypte sla. Deze dag moet gij tot een gedenkdag maken, ge moet hem vieren als een feest ter ere van de Heer. Van geslacht tot geslacht moet ge hem als een eeuwige instelling vieren.'

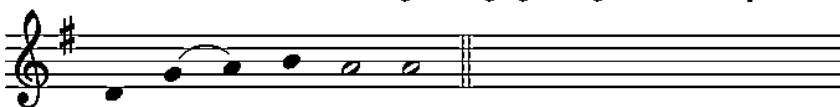
Zo spreekt de Heer – Wij danken God

Tussenzang: De beker der zegening

Cf. 1 Kor. 10, 16

De be - ker der ze - ge - ning geeft ge-meenschap met

het Bloed van Chris-tus.

Hoe kan ik mijn dank betuigen

voor al wat de Heer mij gaf?

Ik hef de offerbeker,

de Naam van de Heer roep ik aan. **Refrein**

Want kostbaar is in de ogen des Heren

het leven van wie Hem vereert.

O Heer, ik ben uw dienaar,

Gij hebt mijn boeien geslaakt. **Refrein**

Met offers zal ik U loven,

de Naam van de Heer roep ik aan.

Ik zal mijn geloften volbrengen

waar heel zijn volk het ziet. **Refrein**

Tweede lezing: 1 Korintiërs 11, 23-26

Broeders en zusters, zelf heb ik van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven: dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd brood nam en na gedankt te hebben het brak en zei: 'Dit is mijn lichaam voor u. Doet dit tot mijn gedachtenis.' Zo ook nam Hij na de maaltijd de beker met de woorden: 'Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed. Doet dit elke keer dat gij hem drinkt tot mijn gedachtenis.' Telkens als gij dit brood eet en de beker drinkt verkondigt gij de dood des Heren totdat Hij wederkomt.

Zo spreekt de Heer – Wij danken God

Tussenzang: Looft de Heer

1. Voorzang; 2. Allen:

Refrein: Looft de Heer al - le gij vol - ken, looft de Heer.

The image shows a musical staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody consists of a sequence of notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The notes are written on a five-line staff with a common time signature.

Een nieuw gebod geeft Ik u, zegt de Heer,
dat gij elkaar liefhebt, zoals Ik u heb liefgehad. **Refrein**

Evangelie: Johannes 13,1-15

Het paasfeest was op handen. Jezus, die wist dat zijn uur gekomen was om uit deze wereld over te gaan naar de Vader, en die de zijnen in de wereld bemind had gaf hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe. Onder de maaltijd, toen de duivel reeds aan Judas Iskariot, de zoon van Simon, het plan had ingegeven om Hem over te leveren, stond Jezus van tafel op. In het bewustzijn dat de Vader Hem alles in handen had gegeven en dat Hij van God was uitgegaan en naar God terugkeerde, legde Hij zijn bovenkleden af, nam een linnen doek en omgordde zich daarmee. Daarop goot Hij water in het wasbekken en begon de voeten van de leerlingen te wassen en ze met de doek waarmee Hij omgord was af te drogen.

Zo kwam Hij bij Simon Petrus die echter tot Hem zei: 'Heer, wilt Gij mij de voeten wassen?' Jezus gaf hem ten antwoord: 'Wat Ik doe begrijpt ge nu nog niet maar later zult gij het inzien.' Toen zei Petrus tot Hem: 'Nooit in der eeuwigheid zult Gij mij de voeten wassen!' Jezus antwoordde hem: 'Als gij u niet door Mij laat wassen kunt ge mijn deelgenoot niet zijn.' Daarop zei Simon Petrus tot Hem: 'Heer, dan niet alleen mijn voeten maar ook mijn handen en hoofd.' Maar Jezus antwoordde: 'Wie een bad heeft genomen, behoeft zich niet meer te wassen tenzij de voeten, hij is immers helemaal rein. Ook gij zijt rein, ofschoon niet allen.' Hij wist immers wie Hem zou overleveren. Daarom zei Hij: Niet allen zijt gij rein.

Toen Hij dan hun voeten had gewassen, zijn bovenkleden had aangetrokken en weer aan tafel was gegaan sprak Hij tot hen: 'Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb? Gij spreekt Mij aan als Leraar en Heer, en dat doet gij terecht, want dat ben Ik.

Maar als Ik, de Heer en Leraar, uw voeten heb gewassen dan behoort ook gij elkaar de voeten te wassen. Ik heb u een voorbeeld gegeven opdat gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb.'

Zo spreekt de Heer – Wij danken God

Verkondiging

Voorbede en misintenties – de intentiekaars wordt aangestoken

A musical score for a hymn in 4/4 time, key of B-flat major. The score is written for a grand staff with a treble and bass clef. The melody is in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The lyrics are: 'Heer, on-ze Heer, wij bid-den U ver - hoor ons.'

Intermezzo: Gereed maken van de Tafel

Offerandelied: Tafel der armen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.
Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.
Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deelgeven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?
Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij, die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om,
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Bereiding van de gaven

P: Bidt, broeders en zusters...

A: Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn Naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige kerk.

Gebed over de gaven

Eucharistisch gebed

P: De Heer zal bij u zijn.

A: De Heer zal u bewaren.

P: Verheft uw hart.

A: We zijn met ons hart bij de Heer.

P: Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

A: Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal door Christus onze Heer.

Hij, priester bij uitstek die in eeuwigheid blijft, heeft gezegd hoe zijn offer moet voortleven. Hij heeft zichzelf aan U opgedragen als offer voor onze verlossing. Ons heeft Hij bevolen voortaan dit offer aan te bieden om Hem te gedenken.

Als wij dan eten van dit Lam dat voor ons is geslacht, worden wij geestelijk sterk; als wij drinken van zijn Bloed dat voor ons is vergoten, worden wij innerlijk rein.

Daarom met alle engelen, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe vol vreugde:

Heilig

Heilig, heilig, heilig de Heer,
de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde
van uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt
in de naam des Heren.

Hosanna in den hoge.

Van in den beginne brengt Gij tot stand wat goed is voor de mens om hem te heiligen zoals Gij heilig zijt.

Zie naar uw volk dat hier verzameld is, en zend de kracht van uw heilige Geest. Maak deze offergaven voor ons tot het Lichaam en Bloed van uw Zoon, uw welbeminde, Jezus Christus, in wie ook wij uw kinderen zijn.

Toen wij verloren waren en niet in staat U naderbij te komen, hebt Gij nog het meest getoond hoezeer Gij ons bemint: uw Zoon, de enige Gerechte, heeft zich overgeleverd in onze handen; Hij werd genageld aan een kruis. Daar heeft Hij met wijd gestrekte armen het onverwoestbaar teken opgericht van het verbond tussen de hemel en de aarde. Maar vooraleer dat alles te volbrengen heeft Hij het paasmaal willen vieren, te midden van zijn leerlingen.

Aan tafel nam Hij het brood, sprak de zegen en het dankgebed; toen brak Hij het en gaf het aan de zijnen, terwijl Hij zei: 'NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM. DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.'

Aan het einde van dit laatste avondmaal, wel wetend dat Hij alles zou verzoenen door zijn bloed op het kruis, nam Hij de beker met wijn, sprak opnieuw het dankgebed, liet hem rondgaan bij zijn vrienden terwijl Hij zei: 'NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE, ALTIJDDURENDE VERBOND, DIT IS MIJN BLOED DAT VOOR U EN ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.'

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

Als wij dan e-ten van dit brood en drin-ken uit de-ze be-ker, ver-

kon-di-gen wij de dood des He-ren tot-dat Hij komt.

Terwijl wij Jezus Christus gedenken, ons paaslam en onze uiteindelijke vrede; terwijl wij zijn dood en opstanding vieren en uitzien naar de gezegende dag waarop Hij zal wederkomen om onze vreugde te voltooien, bieden wij U, waarachtige en getrouwe God, het offer aan waardoor de mensheid in uw vriendschap is hersteld.

Algoede Vader, zie met liefde neer op allen die Gij naar U toetrekt. Gij laat hen delen in het éne offer van Christus; dat zij één lichaam worden, gaaf en onverdeeld, door de kracht van de Geest.

Houd ons allen bijeen in één gemeenschap van geest en hart, samen met onze paus Franciscus en onze bisschop Johannes. Help ons mee te werken aan de komst van uw koninkrijk tot de dag komt en het uur waarop wij voor U zullen verschijnen.

Geef ons dan een plaats met al uw heiligen in de hemel, aan de zijde van de maagd Maria en van de apostelen, verenigd ook met onze broeders en zusters die wij hebben toevertrouwd aan uw barmhartigheid, toen zij van ons zijn heengegaan. Vanuit de vreugde om die nieuwe schepping, voorgoed gevrijwaard van de dood, zullen wij in waarheid mogen aanheffen het lied van dank aan de verrezen Heer.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer, onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid.

A: Amen.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd; uw rijk kome;
uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.

P: Verlos ons, Heer...

A: Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Vredewens Dona nobis pacem

Lam Gods

Lam Gods, dat wegneemt
de zonden der wereld,
ontferm U over ons. (2x)
Lam Gods, dat wegneemt
de zonden der wereld,
geef ons de vrede

Uitnodiging tot de communie

P: Zalig zij

A: Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt,
maar spréék en ik zal gezond worden.

Communie

Communiemotet: Panis Angelicus – César Franck (1822 – 1890)
John Rutter (*1945)

Panis angelicus
fit panis hominum;
Dat panis coelicus
figuris terminum:
O res mirabilis!
manducat Dominum
pauper, servus et humilis,

Brood van de engelen
wordt het brood van mensen;
Het brood van de hemel maakt
een einde aan de schaduwen:
O, groot wonder!
dienaren, arm en nederig
nuttigen hun Heer.

Slotgebed

De gaven van de eucharistie worden naar het tabernakel gebracht.
Ondertussen wordt gezongen:

De hymne Pange lingua

Pange, lingua gloriosi
Corporis mysterium
Sanguinisque pretiosi
Quem in mundi pretium
Fructus ventris generosi
Rex effudit Gentium.

Nobis datus, nobis natus
ex intacta Virgine,
et in mundo conversatus,
sparso verbi semine.
Sui moras incolatus
miro clausit ordine.

In supræmæ nocte cenæ
recumbens cum fratribus,
observata lege plene
cibis in legalibus,
cibum turbae duodenaë
se dat suis manibus.

Bij het rustaltaar

Tantum ergo Sacramentum
veneremur cernui:
Et antiquum documentum
novo cedat ritui:
Praestet fides supplementum
sensuum defectui.

Loof, mijn tong, het glorierijke
Lichaam en het kostbaar Bloed
van de Koning aller volken,
dat voor onze schuld voldoet,
uitgegoten als losprijs.
Loof 't geheim dat leven doet.

Hij, die uit de Maagd geboren
als een kind van ons geslacht,
God-met-ons werd en als zaaier
strooide 't woord met grote macht,
deed het wonder aller wond'ren
toen zijn loopbaan was volbracht.

Op de avond voor zijn lijden
ligt Hij met zijn broeders aan
en nadat met d'oude spijs
Mozes' wetten is voldaan,
reikt Hij hun de nieuwe schotel,
biedt zichzelf als spijs aan.

Eren wij dan diep gebogen
dit zo heilig sacrament.
d' Oude schaduw is vervlogen
voor dit nieuwe testament.
Wat de zinnen niet vermogen
worde door 't geloof gekend.

Altaar ontbloting

p

Blej-bet hier und wa-chet mit mir.
Blijf bij mij en waak hier bij mij,

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). It begins with a piano (*p*) dynamic marking. The melody features a series of quarter notes and eighth notes, with a fermata over the final note. The lower staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment of chords, primarily consisting of triads and dyads.

f *p*

Wa - chet und be - tet, wa - chet und be - tet.
waak en blijf bid - den, waak en blijf bid - den.

The second system of the musical score also consists of two staves. The upper staff continues the melody from the first system, marked with a forte (*f*) dynamic for the first two measures and a piano (*p*) dynamic for the subsequent measures. The melody concludes with a fermata and a double bar line. The lower staff continues the harmonic accompaniment, ending with a double bar line.

Allen verlaten in STILTE de kerk

Bezinning

God blijft de wereld van vandaag liefhebben.
Hij blijft met ons, met u en mij, in verbinding
om te tonen dat zijn liefde voor de wereld
en zijn medelijden niet ophouden.
Nu is het onze taak om gestalte te geven
aan zijn levende barmhartigheid en liefde voor de wereld.

Teresa van Calcutta

De Heer wilde zijn schepping niet alleen als een Vader
liefhebben,
maar Hij wilde zijn schepping binnentreden,
zichzelf ontledigen,
zich verbergen,
alsof Hij niet God maar een schepsel was.
En waarom?
Omdat Hij zijn schepselen liefhad
en omdat Hij het niet kon verdragen
dat zij Hem enkel zouden aanbidden
als een afstandelijke, verre, transcendente
en almachtige God.

Thomas Merton

Daarom heeft de Heer ons liefgehad:
opdat wij op onze beurt elkaar zouden liefhebben.
Hij maakte ons bekwaam
om elkaar lief te hebben,
opdat wij door de wederzijdse liefde
verbonden zijn met elkaar en,
door de tedere band die zijn leden bindt,
wij het lichaam van dit Hoofd zouden zijn.

Aurelius Augustinus

De deemoed van het 'zich laten doen'

Gereinigd worden door de Heer – ver vóór en boven elke prestatie van onze kant –, dat is de betekenis van het verhaal van de voetwassing. Het is tevens het hart van elke eucharistie. Hier vloeit de bron van Gods barmhartigheid, onstuitbaar 'tot vergeving van de zonden'. God is eerst; van ons vraagt Hij alleen deemoed: dat wij ons 'laten doen' en zijn liefde aan ons laten gebeuren met een gelovig, rouwmoedig en beschikbaar hart. Geen wonder dat de christelijke traditie in de voetwassing vaak het beeld en de bron heeft onderkend van die plaatsen in de Kerk waar Gods genade onweerstaanbaar is: de sacramenten. De voetwassing is beeld van doopsel, eucharistie en biecht.

Kardinaal Godfried Daneels

De deemoed vindt zijn oorsprong niet in de mens. Zijn weg gaat niet van beneden naar boven, doch daalt uit de hoogte neer. De houding van de kleine, die zich voor de grotere buigt, is niet deemoedig, doch eerlijk; deemoedig wordt pas de grote, die zich voor de kleine buigt. In de ogen van een dergelijk mens heeft het kleine een geheimzinnige waardigheid. Dat hij deze waardigheid ziet, haar opheft en zich voor haar buigt, is deemoed.

Romano Guardini, in: De Heer